

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Για τον Μπλουμ η ανάγνωση είναι ατομική δραστηριότητα η οποία στοχεύει:
 - Στην αυτοπραγμάτωση
 - Στην αυτογνωσία
 - Στην κατανόηση του κόσμου
 - Στην διεύρυνση του γνωστικού/εμπειρικού ορίζοντα
 - Στην «γνωριμία» με τον Άλλο (την ανθρωπότητα)
 - Στην πνευματική απόλαυση

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Τα αντιθετικά ζεύγη της παραγράφου είναι:
 - Ο αναγεννησιακός αναγνώστης που περιγράφει ο Μακιαβέλι έναντι της κοινής αναγνώστριας της Βιρτζίνια Γουλφ,
 - ο ηδονικός αναγνώστης του Μπόρχες έναντι του απαιτητικού του Τζορτζ Στάινερ,
 - ο απαιτητικός του Τζορτζ Στάινερ έναντι του μοναχικού αναγνώστη του Χάρολντ Μπλουμ,
 - η σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ του αναγνώστη και του συγγραφέα (κατά τον Χάρολντ Μπλουμ) από τη μια και η σχέση του αναγνώστη με το βιβλίο (κατά τον Στάινερ) από την άλλη.
- Στην παράγραφο λειτουργούν εξηγηματικά στα αναφερόμενα στο πρώτο μέρος της για την πολυμορφία των αναγνωστών και της αναγνωστικής δραστηριότητας.
- Για τη συνεκτικότητα του Κειμένου λειτουργούν ως προεξαγγελία όσων θα αναφερθούν στη συνέχεια – ειδικά στην εμβάθυνση των απόψεων του Μπλουμ.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Τα σημεία είναι τα εξής:

- Άνω και κάτω τελεία (1) («... σημαντικό στοιχείο: “Διαβάζουμε βαθιά...” και λειτουργεί ως αναγγελία/εισαγωγή άμεσου λόγου, συγκεκριμένα των θέσεων του Μπλουμ
- Άνω και κάτω τελεία (2) «... οι περισσότεροι γνωστοί: γιατί δεν μπορούμε να γνωρίσουμε ...» λειτουργεί ως αναγγελία του καταλόγου/της παράθεσης των λόγων για τους οποίους διαβάζουμε, κατά τον Μπλουμ
- Εισαγωγικά ««Διαβάζουμε βαθιά ... μιας δύσκολης απόλαυσης», περικλείουν αυτούσια παράθεση λόγων του Μπλουμ
- Άνω τελεία « ... γιατί δεν μπορούμε να γνωρίσουμε βαθιά όσους ανθρώπους θα θέλαμε να γνωρίσουμε· γιατί θέλουμε να γνωρίσουμε καλύτερα τους εαυτούς μας· γιατί ζητάμε τη γνώση, όχι μόνο του εαυτού μας και των άλλων, αλλά του κόσμου γενικότερα...», ομαδοποιούνται οι λόγοι της ανάγνωσης κατά Μπλουμ
- Διπλές παύλες «... πρώτη – τόσο για τον Χάρολντ Μπλουμ όσο και για κάθε πραγματικό αναγνώστη – όταν πιάνει στα χέρια ...» περικλείουν σημαντική επεξήγηση των προηγούμενων αναφερθέντων για την προτεραιότητα της αναγνωστικής τέρψης

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

- Οποιαδήποτε διαπίστωση από τους μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Οι μαθητές/-τριες, αναλόγως με την ιδιαίτερη προσωπική τους ανταπόκριση στο ποίημα, αναμένεται να αναφερθούν:
- Στο παρελθόν/νεότητα του ποιητικού υποκειμένου ο λόγος:
 - Είχε θεϊκή προέλευση, ήταν ιερός («μου υπαγόρευε η Μούσα»)
 - Ήταν προϊόν ήρεμων και ασφαλών συνθηκών («ενώ κοιμόμουν στην βεράντα»)
 - Προκαλούσε ευχάριστες διαδικασίες, σχεδόν τελετουργίες («κατέγραφα μόλις ξυπνούσα» «είχα πολλά χαρτιά, πολλά μολύβια»)
 - Ήταν λυτρωτικός («ελπίδα», «χρήσιμα σωσίβια»)
 - Αποτελούσε καταφύγιο («όταν πνιγόμεν, τρέχαν να με σώσουν», «δεν μπορούσαν πια να με σκοτώσουν»)
- Στο παρόν του ποιητικού υποκειμένου:
 - Λειτουργεί πλέον αντιθετικά/απουσιάζει η ελπιδοφόρα έμπνευση («αγρυπνώ» «η Μούσα κοιμάται») και

- Καταστρεπτικά/φοβικά καθώς όταν εμφανίζεται («γεμίζει με αίμα» τους «άδειους λάκκους»)
- Στο β' σκέλος η εκφώνηση επιτρέπει στους μαθητές να διατυπώσουν την προσωπική τους θέση απέναντι στα στοιχεία που επέλεξε.
- Θετικά αξιολογούνται: η σαφήνεια και η εστίαση της απάντησης στο ζητούμενο, χωρίς γενικόλογες αναφορές.